

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-435

13.6.2018

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Sprengningsarbeider – eksplosjon – plutselig – nødvendig betingelse.

Sommeren 2017 ble det utført sprengningsarbeider på sikredes nabotomt. Sikrede opplyste at han oppdaget flere skader på boligen etter en særlig kraftig eksplosjon. Selskapet som utførte sprengningsarbeidene hadde utplassert rystelsesmålere i området, men måler på sikredes bolig ble først installert etter at skadene ble oppdaget. Saken reiste spørsmål om hva som var årsaken til skadene og om de var dekningsmessige etter forsikringsavtalen. Nemnda kom til at skadene skyldtes sprengning, og at de var dekningsmessige etter avtalen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 25.000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skader på bolig etter sprengning.

Sikrede har forsikring som bl.a. dekker følgende:

A.1.1 Brann

Forsikringen gjelder for skade

...

3 som følge av plutselig og uforutsette skader ved eksplosjon.

Unntatt er

- svi- og gnistskader

- heksesot

...

A.1.6 Andre skader

Forsikringen gjelder også for

1 annen skade enn nevnt i punktene A.1.1 til A.1.5 som inntreffer plutselig

Unntatt er skade

a som består i svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.

...

h som består i at innfatningen for isolerglass er utett

De 22.5.17 ble det påbegynt sprengningsarbeider på sikredes naboeiendom. Sikredes bolig er en enebolig med byggeår 1971. Sikrede har oppgitt at det smalt ekstra kraftig den 21.6.17, og det skal deretter ha blitt oppdaget flere skader på boligen. Sikrede kontaktet selskapet som rekvirerte takstmann. Boligen ble besiktiget 26.6.17. Fra skaderapporten samme dag hitsettes:

Observert skadetype Øvrige: Rystelse skade

...

Årsak til skade

Sprengfirma ... utfører arbeider på nabo tomt. På oversiden av skadet bolig. Etter samtale med dem opplyser han at de har rystelser måling via Multiconsult ...

Han viste meg samtlige rapporter som har et gjennomsnitt på under 5,0. Da langt under kravet. Har mottatt rapporter fra Multiconsult som lastes opp i in4mo. Iht. NS8141 2001, som det her er målt etter, vil grenseverdi ligge rundt v er lik 50-70 mm/s. Litt avhengig av om bolig/fundament ligger direkte på berg eller med sprengsteinspute. Selvfølgelig forutsatt at bolig er i normal stand og normal materialbruk.

Boligen er bygget på grunn fjell. Spreng arbeider foregår ca 10 meter fra bolig.

...

Skadeomfang

Skade på skråglass i gavl. Kan ikke se noe skader på selve glasset foruten at ft mener det dugger i glasset på morgenen, noe det angivelig ikke skal ha gjort tidligere. Ser ikke sammenhengen mellom sprengning og dette nyoppståtte problemet. Sprekk på 3 fliser i bad under etasje. Sprekk på yttervegg i leca på garasje. Disse sprekkene gir inntrykk av å være av nyere-dato selv om boligen skal tåle rystelser ut fra målerapport

I rapporten ble utbedring av skadene anslått til kr 25.000.

Til skaderapporten var det vedlagt to målerapporter. Den ene viste målinger i området i tidsrommet 22.5. til 10.7. Disse målingene er ikke tallfestet, og er derfor vanskelige å tolke, men de antyder at sprengningen foregikk med varierende styrke. Den andre rapporten viste målinger fra sikredes bolig. Måler ble først installert der 22.6.17, slik at disse målingene er fra perioden 23.6. til 7.7. Målingene varierer fra 2,16 mm/s til 4,70 mm/s.

Selskapet avslo kravet 21.7.17. Fra avslaget hitsettes:

Forsikringen omfatter plutselig og uforutsette skader som oppstår ved en eksplosjon hvis sprengladningen er så kraftig at bygget ikke er ment å tåle styrken.

Jfr. vilkårets pkt. A.1.1.3.

Som rapporten beskriver er samtlige rystelsesrapporter under 5.0 mm/s, noe som er under kravet for hva boligen skal tåle.

I vilkåret pkt. A.1.6 dekkes annen skade enn nevnt i punktene A.1.1 til A.1.5 som inntreffer plutselig.

Rystelser over tid kan også forårsake skader, men så lenge styrken på hver enkelt rystelse ikke overstiger det et hus normalt skal tåle, er ikke dette å anse som en plutselig og uforutsett skade.

Men unntatt er skade som består i svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.

Jfr. vilkårets pkt. A.1.6.a

Unntatt er også skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett jfr. vilkårets pkt. A.1.6.h.

Vi kan ikke se at sprengningen som er utført på nabotomten er hovedårsaken til at skadene hos deg har oppstått og vi beklager derfor at vi ikke kan hjelpe deg denne gangen.

Sikrede klaget over avslaget 27.9.17 og anførte at sprengningsarbeidene var hovedårsaken til skadene.

Selskapet avslo klagen ved brev 29.9.17. Avslaget ble hovedsakelig begrunnet med at skadene var unntatt dekning. I avslaget ble det også skrevet at:

Multiconsult har utplassert rystelse målere i området hvor sprengningen har pågått. Høyeste registrerte rystelse for nærmeste bolig ligger på 15,6 mm/s. Dette er langt under anbefalte grenseverdier (NS8141) av hva en bolig skal tåle av vibrasjoner.

Videre sier Multiconsult at måler på deres bolig ikke ble montert før etter 22.06.2017. Ved å sammenligne verdier før og etter 22.06 ved omkringliggende målinger i området, er det overveiende sannsynlig at rystelsene ikke har vært høyere ved deres bolig enn ved andre målepunkter i denne perioden.

Sikrede klaget til Finansklagenemnda 28.2.18.

Ved brev 5.3. ble det ettersendt en skaderapport datert samme dag. Rapporten inneholdt en feil, slik at korrekt rapport datert 6.3. ble oversendt ved brev 7.3. Fra skaderapporten datert 6.3.18 hitsettes:

Sprengning på nabotomt har pågått siden månedsskifte mai-juni, det smalt ekstra kraftig den 21.06.17. Det ble da oppdaget skaden hos rekvirent. De varslet sprengningfirma om at det hadde oppstått skader hos dem. Det ble satt opp rystelsesmåler den 22.06.17. Det er avholdt en befaring og det er skrevet en rapport ... datert den 26.06.17.

De har beskrevet skader i skråglass i kjøkken. Dette har punktert på grunn av sprengning.

Det er beskrevet sprekk i 3 fliser i bad i u. etg.

Sprekk på yttervegg i Leca mur i garasjen.

Dette er alle skader som er oppstått før rystelsesmåler ble montert, rekvirent opplyser at det var meget sterke rystelser i bygget ved den kraftige salven den 21.06.17.

Det er skader som normalt oppstår ved spregning når salver er for sterke.

Om regress ble det skrevet:

Mot (sprengningsfirmaet). Da rystelsesmåling ble satt etter at skaden hadde skjedd og avstanden fra boligen til spregningstedet var meget kort.

Skadeomfanget ble beskrevet på følgende måte:

Skade på skråvindu i kjøkken. Det har punktert og det danner seg dugg mellom glass.

Sprekk i mur. 7lm og 25 dyp. Det er også sprekk i forblending utv.

Bom i fliser og sprekk i fliser i baderom.

I rapporten ble utbedring av skadene anslått til kr 25.419.

Sikrede krever dekning for skadene og anfører at de skyldes sprengning og er omfattet av forsikringen.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skadene høyst sannsynlig skyldes latente spenninger i bygningen, og at de uansett er unntatt dekning. Selskapet har også anført at sprengladningen må være så kraftig at bygget ikke er ment å tåle styrken for at dekning etter pkt. A.1.1.3 skal være aktuelt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på sikredes bygning etter sprengning.

Forsikringen omfatter bl.a. skade

...

3 som følge av plutselig og uforutsette skader ved eksplosjon.

Unntatt er

- svi- og gnistskader

- heksesot

...

Nemnda forstår skadetakstene slik at skadene oppsto i forbindelse med eksplosjon pga. sprengning 21.6.17. Nemnda har tidligere lagt til grunn at skade pga. sprengning er omfattet av dekningspunktet for skade som følge av eksplosjon uavhengig av om eksplosjonen fører til brann, jf. FinKN-2016-378. Dette synes også selskapet å akseptere gjennom sin henvisning til dekningspunkt A.1.1.3. Ut fra sikredes forklaring oppsto skadene plutselig, og selskapet har ikke fremlagt noen takst som indikerer at sprekkene har utviklet seg over tid.

Spørsmålet er da om skadene var "uforutsett". I nemndspraksis er det lag til grunn at kravet om "uforutsett" ikke kan relatere seg til sikredes subjektive forhold, og at spørsmålet derfor er om skaden kan regnes som objektivt forutsigbar. Selskapet synes å mene at når rystelsene ligger under det huset er ment å tåle, er skaden ikke "uforutsett", og at dette har sammenheng med at skadene skyldes skjulte spenninger og derfor ikke er "uforutsett". Nemnda er ikke enig i en slik tolkning. Kravet om "uforutsett" er knyttet til skade ved eksplosjon, og spørsmålet er da om skaden er uforutsett i forhold til sprengningsarbeidene. Det forhold at rystelsene ble målt til under det et hus normalt skal tåle, tilsier at man måtte regne med at huset ikke ble skadet. Når huset likevel ble skadet, fremstår dette som uforutsett. Nemnda kan derfor ikke se at det er dokumentert at skade ved eksplosjon i dette tilfellet var påregnelig.

Selskapet viser videre til at skadene skyldes latente spenninger i bygget. Det aktuelle vilkårpunktet inneholder imidlertid ikke noe unntak for latente spenninger. Det er derfor tilstrekkelig at eksplosjonen er en nødvendig betingelse for skaden. En vurdering av eventuelle samvirkende skadeårsaker forutsetter at den samvirkende årsaken er uttrykkelig unntatt, jf. FinKN-2016-378, og det er ikke tilfellet her.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hanne Kvalshaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).